

הסיפור של סבתא רבתא שלי

מספר: סבא יעקב

שם: רחל אנקר (זיג בנד)

סבתא רחל נולדה בשנת 1918 בעיר לודג' בפולין, היו לה שני אחים גדולים ממנה אברהם ויחיאל. כשהיתה ילדה קטנה אמא שלה נפטרה ורחל נמסרה לגידול אצל סבתא וסבא שלה. בזמן שגדלה אצל סבא וסבתא שלה אבא שלה התחתן פעם נוספת ונולדו לה שתי אחיות חורגות. כשחזרה הביתה חיכו לה חיים לא קלים מצד אימה החורגת.

ליד הקונדיטוריה בעיר לודז' 1938

בספטמבר 1939 פרצה מלחמת העולם השניה כשהגרמנים כבשו את פולין, סבתא רחל ועוד עשרות אלפי אנשים נמלטו לברית המועצות (רוסיה). תוך כדי ההפצצות של הגרמנים הם הצליחו להגיע לברית המועצות, שם שהתה כל שנות המלחמה (6 שנים) עד 1945. בשנים האלו סבלו סבתא והקבוצה של החברים מרעב וממחלות, ותנאים לא קלים. במהלך הנדודים הגיעו עד אוזבקיסטן. הם התפרנסו מעבודות שונות - תעשייה, חקלאות, הכל בשביל לשרוד. כשהסתיימה המלחמה חזרה לפולין כדי לגלות שלא נשאר כמעט אף אחד ממשפחתה. נותר אח גדול אחד ואחות חורגת אחת שהיגרו לארצות הברית.

המסע לארץ ישראל

שערי הארץ היו חסומים על ידי הבריטים, יהודים לא יכלו להגיע לארץ ישראל וניסו בכל דרך חוקית או לא חוקית. סבתא הצטרפה לארגון שנקרא "הבריחה" תפקיד הארגון היה להעביר יהודים מאירופה לנמלי הים התיכון. כשהגיעו לנמלים הועלו על ספינות מעפילים רעועות איתם הפליגו לארץ ישראל. כשסבתא הגיעה לצרפת הועלו על ספינה שנקראה "לטרון", אניה ישנה בת שבעים שנה שהייתה מיועדת לשיט בנהר ומצבה היה רעוע. היא הייתה אנית קיטור. כשהגיעה קרוב לחופי ישראל נתפסו על ידי הבריטים ונלקחו לנמל חיפה. הם הורדו בכוח מהאניה (כשירדו ממנה היא טבעה) ומשם נשלחו למחנה מעצר בקפריסין שם היו במעצר 9 חודשים.

מחנה המעצר בקפריסין

לאחר ששוחררו מקפריסין הועברו למחנה עתלית, משם הועברו היא והקבוצה לקיבוץ ניר דוד (תל עמל).

ב-1948 לאחר הכרזת המדינה פרצה מלחמת העצמאות וסבתא רחל גויסה לצה"ל ושובצה לגדוד 13 של גולני, היא הייתה מבשלת. היא השתתפה בכיבוש צפת, בית שאן ואילת.

בדרך לכיבוש אילת ומעלה עקרבים

כשהסתיימה המלחמה חזרה לקיבוץ. בשנת 1950 עברה לתל אביב, שם התחתנה עם סבא רבה שבתאי אנקר שגר בשכונת מחלול על חוף הים שהיו בה צריפים. בשנת 1952 עברו לדרום תל אביב ושם נולד סבא יעקב. בשנת 1956 נולדה אחותו של סבא שרה. בשנת 1954 עברה המשפחה לכפר גנות והפכו להיות חקלאים (סבא עובד ומפתח שם את המקום עד היום הזה). בשנת 1985 סבתא רבה רחל נפטרה.